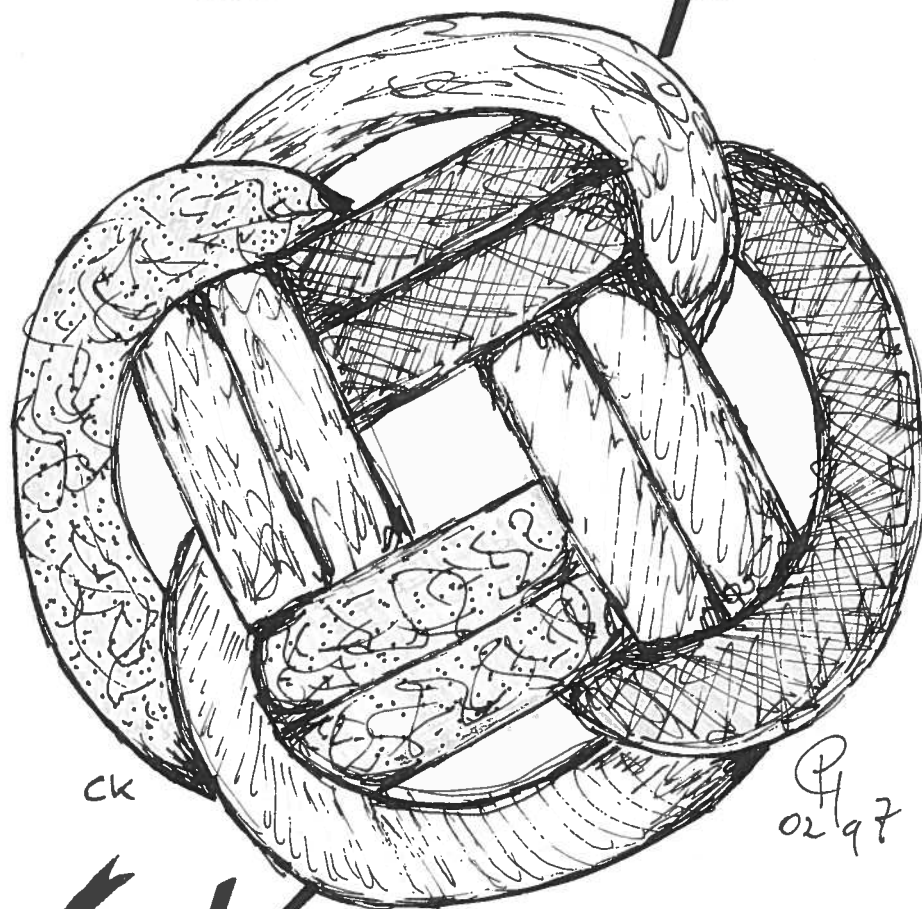


No.7 Augustus 1997

# Het Knoope



 **Knaauwertje**

## Van De Redactie

*Een goede praktische knoop is niet alleen een juweeltje van moei-  
zaam verworven technologie, maar ook een ding van schoonheid.*

*Peter Suber*

Bovenstaand citaat komt van de internet overzichtpagina *Knots on the Web* van Peter Suber, een hoogleraar in de filosofie aan de universiteit van Earlham, Richmond, Indiana in Amerika. Als je de gelegenheid krijgt om wat te gaan websurfen kan ik je zijn pagina, die te vinden is op <http://www.earlham.edu/suber/knotlink.htm> zeker aanbevelen. Als je daar begint, ben je met de honderden aangeboden sites de eerste paar dagen onder de pannen. Peter heeft me beloofd binnenkort een artikel over zijn "*exploding knots*" op het internet te publiceren. Dat zal klappen geven! Tjah, het Internet. Iedereen heeft het erover. Heeft het internet wat bij te dragen aan het knopen debat? Als je weet dat er een grote internationale knoop bijeenkomst in Bedford Massachusetts (USA) via dat medium wordt georganiseerd, dan denk je van wel. Het heeft er volgens mij al toe geleid dat knopenleggers op het Internet schijnbaar al niet meer (kunnen) denken in termen die buiten het Internet vallen. Sommigen aldaar vinden dat een knopenblaadje zoals dit feitelijk achterhaald is door een "*chatgroup*" of een "*homepage*". Van dat soort dingen denk ik altijd het mijne. Nouja, ga zelf eens kijken. Vraag aan je internet service provider of je naar de [rec.craft.knot](mailto:rec.craft.knot) maillijst kunt komen en volg de "diskussies over knopen" afgelost met *spammer interrupts* van de junkmail-idioten.....

Welkom binnen deze knoopkring aan: Heinz Prohaska (Hörsching/Oostenrijk) en Chris Krijger (Bergen op Zoom)

Oneindige bergen dank aan Dean Westervelt voor het mogen lenen van de negatieven voor de groepsfoto van de brexpo. Eigenlijk had je er zelf ook bij moeten staan om te weten wie nou eigenlijk wie is. Maar omdat ik ditmaal niet al te moeilijk wil doen, zal ik je vertellen wie er v.l.n.r opstaat: Cornelis Kooiman, Frans Masurel, Willem Taal (met fender) Jeannette Troost, Dean Westervelt, Ruben Troost, Krijn Troost, Dotty Westervelt, Abel Troost, Nestor Jan Hoefnagel, Willy Willaert, Jean Paul Hasselle, Jaap Albregtse (met kallotje) Julie, Els Clement en *moi* met kuiltouw. Verder dankt de knopeknaauwer redactie de weledelgeleerde heer IJsbrand Plokker (alias Bram) uit Dordt voor zijn keurige brief alsmede Ruben en Abel Troost van de Axelse *platthundiek* omdat die kwamen vertellen dat er in de restauratie van het Vlissingse NS station en in Restaurant *De Westkant* van Terneuzen knopenborden van onbekende meesters hangen. Oja, ik ga een nieuwe rubriek beginnen: touwinkels in den lage landen. Op bladzijde 3 ontmoeten we als eerste Kalf Amsterdam.

Meer is er ditmaal niet om hier over te schrijven.  
Ik zou zeggen geniet van de vakantie ennuh....  
knoop ze!

Pieter.

## De Brexpo (deel IV)

Zaterdag 7 juni was de derde workshop in het ditmaal niet door de KNMI voorspelde tropische stortregens en daarom bijna in zee gespoelde Breskens (jaja, ik heb iets met volzinnen). Aanwezig waren Willy Willaert en Philippe Casteleijn uit België en Olland representeerden Ineke de Kok, Els Clement, Krijn, Jeannette en Ruben Troost. Ruben heeft van Willy geleerd hoe men in België een Paalsteek maakt en hieronder is dan het "zeeslangen verhaal" ergens in mijn graphische impressie van die dag gevat. Philippe kwam met een leuk, maar waanzinnig duur, Japans machientje om touw te slaan, glazen knopen (!) en demonstreerde zijn tigste nieuwe hobby: cowboy lasso draaien. Geloof maar dat dat best wel tegen valt. Willy heeft nieuwe geknoopte artikelen aan zijn assortiment toegevoegd en denkt erover om binnenkort een expositie van zijn werk te gaan geven.



**NB (Niet Belangrijk):** In Breskens worden er nog twee workshops gehouden, nl. op de eerste Zaterdagen van juli en september, want in augustus ben ik eventjes weg. Als er echter een vrijwilliger is die nou dus even opstaat en zegt: *laat mij die workshop maar ..... afijn*. Dan is het wat mij betreft welletjes met de workshops, want op 12 oktober is er het vuurtoren festijn in Blankenberge, nietwaar Marc?? Dus dan zal je wel een volksverhuizing van knopenleggers daar naartoe hebben. In juli verwelkomt de Brexpo-workshop overigens Jan Hoefnagel die nogmaals uit komt leggen hoe men touw slaat, want de eerste keer hadden we dat ook niet begrepen.

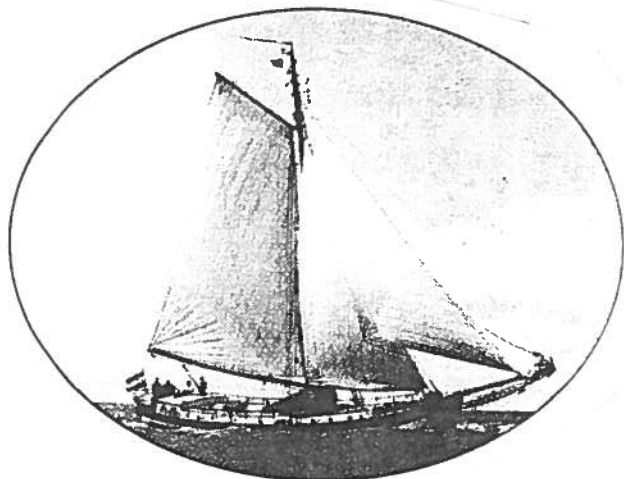
## Kalf Amsterdam

Loop je op een frisse zaterdagmorgen in januari langs de Gelderse Kade in Amsterdam onderweg naar de Chinese Boekhandel *Ming Ya* om een Chinees knopenboek op te halen als opeens je blik op een fraai geschilderd uithangbord "*Gespecialiseerd in Touw en Scheepsbenodigdheden*"..... valt.



Je stapt naar binnen en ontmoet mijnheer Valk die je een rondleiding door de zaak van zijn schoonzoon geeft nadat je hem verteld hebt in knopjes geïnteresseerd te zijn. Dhr. Valk ook een gedegen knoper heeft zichzelf geleerd fenders te maken en daartoe alle knopenboeken in de bibliotheken afgestruind. Het blijkt dat *Kalf Amsterdam* op dat moment nog maar net een half jaar oud is. Het is overgenomen van de gebroeders Tijms uit Castricum die er meer dan 40 jaar hun handel aan de varensman hebben gebracht. Een groot bord aan de muur is een stille getuige van de internationale betrekkingen tussen de vaart door Amsterdam en de Tijms broers.

De zaak hangt vol met allemanseindjes, fraaie fenders, blokken enzovoorts. Kalf Amsterdam zorgt voor touw voor de varensman, veelal de bruine zeilvaart. Feitelijk komt iedereen die een stukje touw of daarbij behorende zaken zoals harpjes etc. nodig heeft, over de drempel. Op de bovenverdieping is er een kuriosa museumje, van Chinese Panchan Knopen tot allerlei andersoortige knoopseltjes. De opgeslagen kuilen touwwerk zijn in de eigen touwslagerij van de firma Kalf in Westzaan geslagen. Een van de weinige overgebleven touwslagerijen in Noord Holland met een heuse 160 meter lijnbaan. Toch leuk dat zulke zaakjes nog steeds bestaan en je een aangename verrassing kunnen bezorgen.



GELDERSEKADE 37,  
1011 EJ AMSTERDAM  
TEL. 020-624 35 83

## Wie was de uitvinder van de Prusik Knoop? Heinz Prohaska (Hörsching/Oostenrijk)

Dit artikel is oorspronkelijk in het Zwitserse alpinisten tijdschrift *Die Alpen* verschenen. Het is om die reden in de taal van, en vanuit een alpinisten optiek, geschreven. Ontwikkelingen in andere vakgebieden komen hier niet ter sprake. Het artikel wordt hier met toestemming van de redactie van *Die Alpen* vertaald weergegeven. De illustraties zijn door de schrijver getekend.

Onder de alpinisten geldt Karl Prusik als de uitvinder van de klemknooptechniek. In zijn beroemde publikatie uit 1931 heeft hij door hem ontwikkelde knopen en de belangrijkste toepassingen hiervan beschreven [1]. Deze schrijver heeft echter tijdens een eerdere gelegenheid vermeldt dat in één der eerste leerboeken over het bergbeklimmen, *Mountaineering* van Dent, de toepassing van een klemknoop reeds aantoonbaar is [2]. Deze knoop diende als verankering van tenten aan pikhouwelen. Payne sprak al rond 1906 van een mogelijkheid lijnen met klemknopen aan lijnen te bevestigen [3]. Hieronder wordt getoond dat ook de laatste stap in de ontwikkeling, de toepassing van de klemknoop voor de beklimming van een touw, vóór Prusik gemaakt en gepubliceerd was en dat Prusik, naar het zich laat aanzien, daarvan weet heeft gehad.

### **Uiteenlopende tijdsaanduidingen**

Zoals Prusik zelf aangeeft baseerde hij zijn werk op een tijdens de zomer van 1931 verkregen aanwijzing voor een klemgereedschap, dat het beklimmen van een touw door middel van tredelussen mogelijk zou maken. Het was zijn idee om deze konstruktie te vereenvoudigen [1]. Kitterle, een klimkammeraat van Prusik, die aan de tests deelgenomen had wilde deze verklaring, zonder nadere uitleg, corrigeren. Hij beweerde dat Prusik reeds aan het einde van de 20-er jaren met zijn werk begonnen was. Slechts bij het jaartal, hij gaf 1928 aan, was hij niet meer geheel zeker [4]. Bachmann, de uitvinder van de naar hem vernoemde Karabijn Klemknoop, dateerde de Prusik Knoop in zijn aantekeningen op 1929, hetgeen met de uitspraak van Kitterle overeenstemt. Hij beriep zich daarbij op Wastl Mariner, Oostenrijks meest gerenommeerde bergreddingsspecialist, die een klubmakker van Prusik was [5].

### **Een klimgereedschap uit Perchtoldsdorf**

Prusik, geboren in 1896, representant van de Weense alpinistenschool, lid van de elitaire Oostenrijkse Alpenklub, gold als een van de beste bergbeklimmers van zijn tijd. Hij was een gezocht voordrachthouder en schrijver. Vele van zijn publikaties gingen over de techniek van het bergbeklimmen, dat zijn stokpaardje was. Men mag veronderstellen dat hij daarom het werk van andere schrijvers gekend heeft. In Fink's *Touristen-Vademekum* [6] bevond zich echter de afbeelding van een "klimapparaat" van het type van de latere Gibb's Ascenders met een uitvoerige beschrijving (fig.1). Het boek was in Wenen uitgekomen. De uitvinder en bouwer van het klimapparaat, slotenmaker Michael Gayer, maakte een klimuitrusting in Perchtoldsdorf, waar Prusik woonde. De distributie ervan was door een Weens alpenklublid overgenomen. Er waren echter nog andere apparaten van eenzelfde type, vóór en na die tijd [7]. Dat Prusik tot de zomer van 1931 noch bij zijn studie van de alpinisten literatuur, noch in zijn woonplaats, noch in zijn klub (waar iedereen iedereen kent) van deze ontwikkelingen gehoord zou hebben, is niet erg waarschijnlijk.

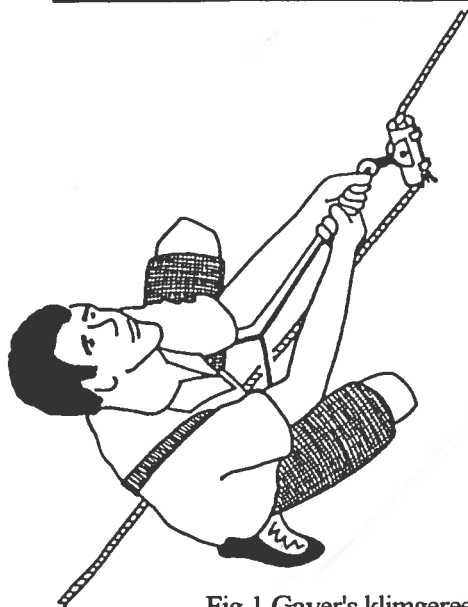


Fig.1 Gayer's klimgereedschap

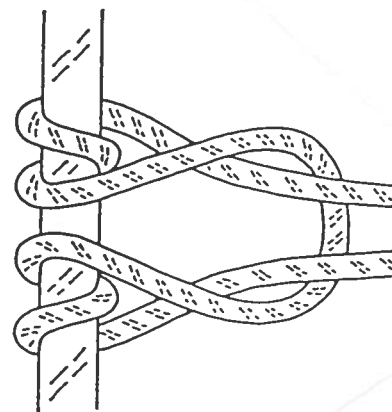
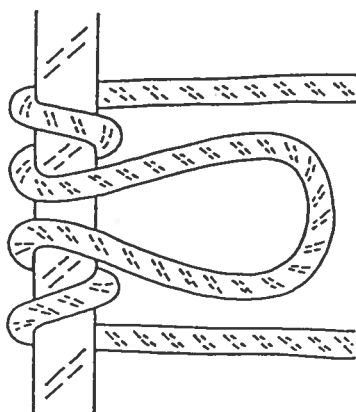


Fig.2 De Gérard Knoop

## De techniek van Gérard

Het Franse tijdschrift *La Montagne* berichtte in oktober 1928 in een kort artikel over een eenvoudige mogelijkheid om met behulp van naar keuze verstelbare, of vaste, tredelussen in een touw naar boven te klimmen [8]. De bevestiging van de lussen die een dergelijke techniek mogelijk maakte was door middel van tekeningen weergegeven (fig.2). De schrijver was E. Gérard. Een aanwijzing voor de toepassing van deze methode om in geval van zelfredding uit gletscherspleten te geraken alsmede een bouwhandleiding voor stijgbeugels (fig.3) werd in het november nummer aangedragen [9]. Een textueel gekorte formulering is in de *Alpine Journal* verschenen [10]. De Oostenrijkse alpenklub was op beide tijdschriften geabonneerd. In hun eigen tijdschrift, de *Österreichischen Alpenzeitung*, werd op de nieuwe klimtechniek gewezen [11]. Dat de toenmalige vice-president van de klub, Prusik, daarvan niets geweten zou hebben, is nauwelijks te geloven.

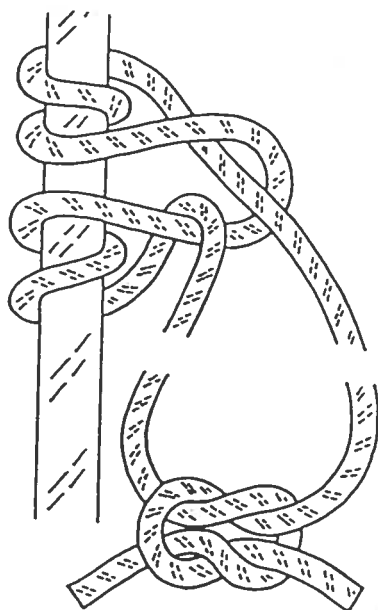


Fig.3 De voltooide Tredelus

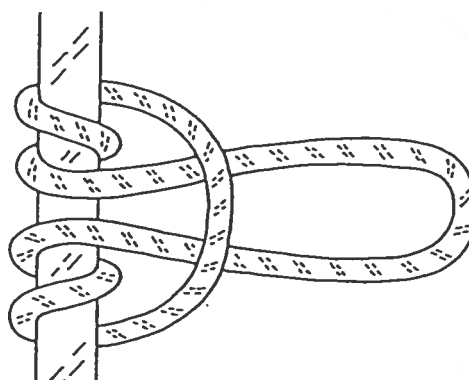
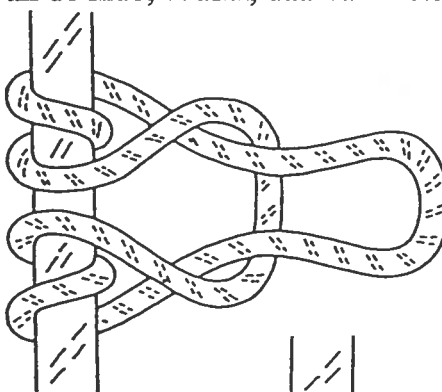


Fig.4 Gérard Knoop (l) de Prusik Knoop (r)

**De overeenkomsten tussen de knopen.**

De knoop van Gérard en Prusik baseren zich beide op dezelfde slagen van een lus (fig.4). Wordt het smalle deel van de lussen door de bredere gestoken, dan ontstaat de Prusik Knoop. Wordt dat omgekeerd, dan ontstaat de Gérard Knoop. De Prusik Knoop is daarmee onder de meer dan 70 bergbeklimmers klemknopen, die ondertussen bekend zijn, de enige die de Gérard Knoop het dichtst benadert. Een zeldzaam toeval, als er van toeval sprake is. Wat tevens aan een samenhang denken doet, is het feit dat Prusik de steek als een soort Gérard Knoop om het touw gewikkeld heeft. Hoewel zijn manier van binden, als een Dubbele Leeuwerikskop, praktischer is en met zijn aangegeven ontwikkelings geschiedenis wezenlijk beter in overeenstemming gestaan zou hebben (fig. 2 en 5). Of Gérard beide knopen gekend heeft blijkt niet uit zijn korte artikeltje. Daar de logische voortzetting, na tweemaal rond het touw geslagen te zijn, het doorsteken van de smallere tredelus door de bredere is, kan Gérard kennis van beide methoden nauwelijks ontzegd worden.

**De ontdekking van Harald Engländer**

Na de uitvinding van de eerste Karabijnknoop [12] die aan de dunnere en gladdere touwen betere greep kon krijgen dan de Prusik Knoop, gaf Prusik aan hoe hij met zijn knoop hetzelfde doel kon bereiken. Hij ontmoette twee helpers in een klimtuin en daar vond één van hen, Harald Engländer, de volgens Prusik "verbluffend eenvoudige" oplossing. Hij wikkeld de lus een derde maal om het touw. Prusik was verrukt. Hij was zelf niet op dat idee gekomen [13]. Als hij daadwerkelijk zijn klemknoop uit de Leeuwerikskop ontwikkeld had, zoals hij in 1931 aangegeven had, dan had de gedachtengang, de stap van vier naar zes slagen, geen moeite hebben moeten kosten.

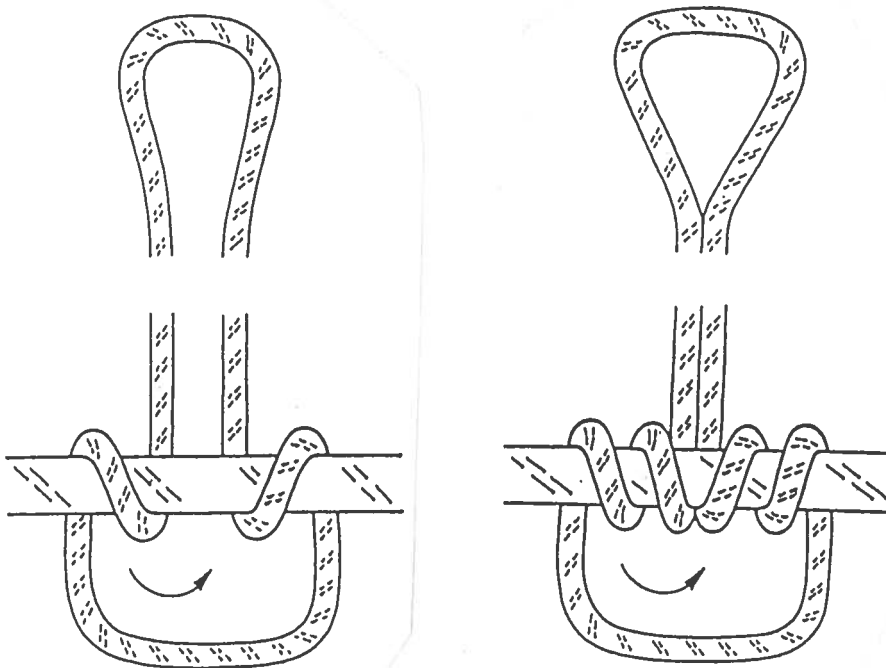


Fig.5 Het maken van de Prusik Knoop naar Prusik.

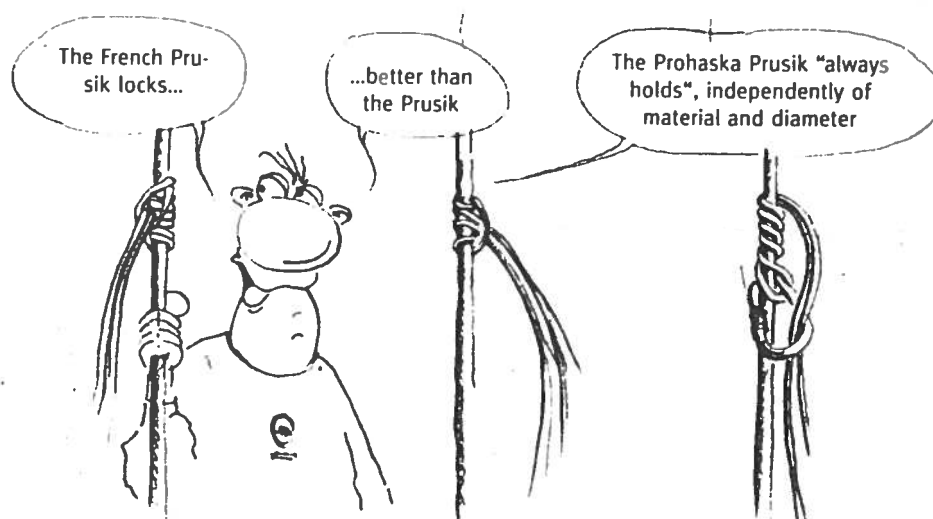
## Samenvatting

Prusik was niet de eerste die in een bergtouw geprusikt heeft. Dat hij daarbij op de ideeën van Gérard doorgeborduurd heeft is de logische konklusie, die zich uit deze aanwijzingen laat trekken. Het werk van Prusik was omvattender, doordachter, overtuigender en verschaftte hem de doorbraak. Gérard die met zijn methode verdacht werd een nieuwe vorm van doodstraf uitgevonden te hebben [10] verdween in de vergetelheid.

## Referenties

- [1] Karl Prusik: "Ein neuer Knoten und seine Anwendung", *Österreichische Alpenzeitung*, december 1931, blzn.343-352.
- [2] C.T Dent: *Mountaineering*, London 1892, blz. 63 en 108.
- [3] Lionel F. West: *Climber's Pocket Book*, Manchester, 1906 (circa), blz.70.
- [4] Wolf Kitterle: Persoonlijke mededeling aan de schrijver, Wenen 1987.
- [5] Franz Bachmann: Persoonlijke mededeling aan de schrijver, 1996.
- [6] E. Fink: *Touristen-Vademekum*, Wenen 1904.
- [7] Alfred Steinitzer: *Schule des Bergsteigens*, Stuttgart 1926, blzn 114-115.
- [8] E. Gérard: "C'est un jeu d'enfant que de grimper à une corde lisse de 10 mm de diamètre", *La Montagne*, oktober 1928, blzn 322-323.
- [9] E. Gérard: "Emploi de l'étrier de corde pour s'élever hors d'une crevasse", *La Montagne*, november 1928, blz. 366.
- [10] E.R. Blanchet: "The Spare Rope in Theory and Practice", *Alpine Journal*, mei 1929, blzn. 63-75.
- [11] W. F.: "Alpine Journal, Nr.238, Mai 1929", *Österreichische Alpenzeitung*, december 1929, blzn. 230-232.
- [12] Franz Bachmann: "Der Karabinerknoten!", *Die Alpen*, juni 1951, blzn.109-111.
- [13] Karl Prusik: "Die Anwendung meines Knotens bei dünnen Seilen", *Österreichische Alpenzeitung*, januari 1952, blzn.11-12.

Bron: *Die Alpen*, no.3, 1997, blzn. 50-51.



Cartoon uit de *Mammut Alpine & Outdoor Sports* katalogus.



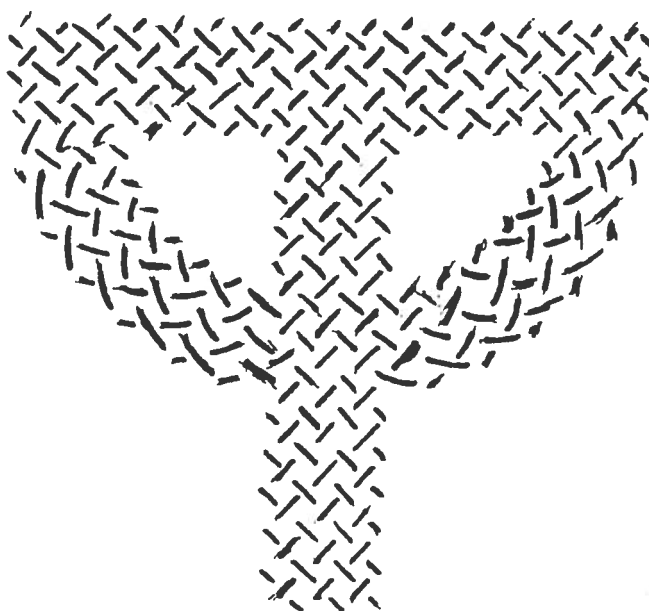
***On Various Cruciform Turk's Heads***

In April dit jaar publiceerde de 80-jarige Harold Scott een klein maar spannend werkje van 20 paginas. Het eerste boekje dat deze voormalige Noord Atlantische visserman in zijn leven geschreven heeft! In dit A5 formaat werkje geeft Harold een paar methoden voor, en observaties op, het maken van Keltische Kruisknopen, Wielknopen en het bekleden van "*globular frames*" met één en 2 strengen. Hij geeft werktekeningen voor het maken van o.a Keltische Kruisknopen. De eerste druk telt 100 exemplaren. De boekjes kosten, excl. verzending, £2,50 (ongeveer 8 gulden). Het adres staat hieronder samen met de werktekening van de "*Chalice*" Knoop.

***On Various Cruciform Turks-Heads***

by

*Harold Scott  
21 New Street  
Brixworth NN6 9DW*



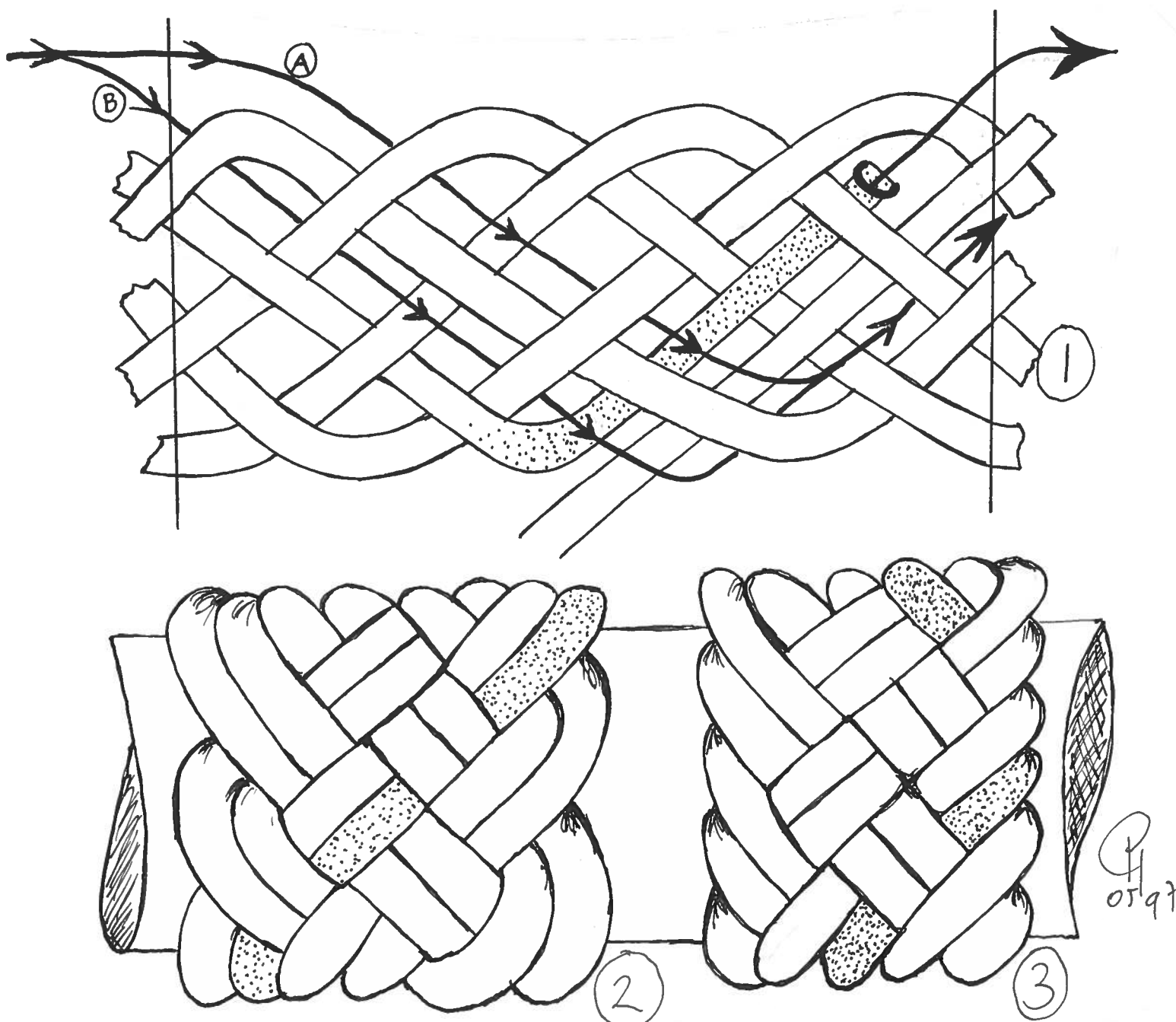
Some methods and observations on single and two stranded covering of Cruciform Turks-Heads, Celtic Crosses, Wheels and possibilities of covering globular frames.

April 1997

## Een Randverschijnsel

Frans Masurel (Leiden)

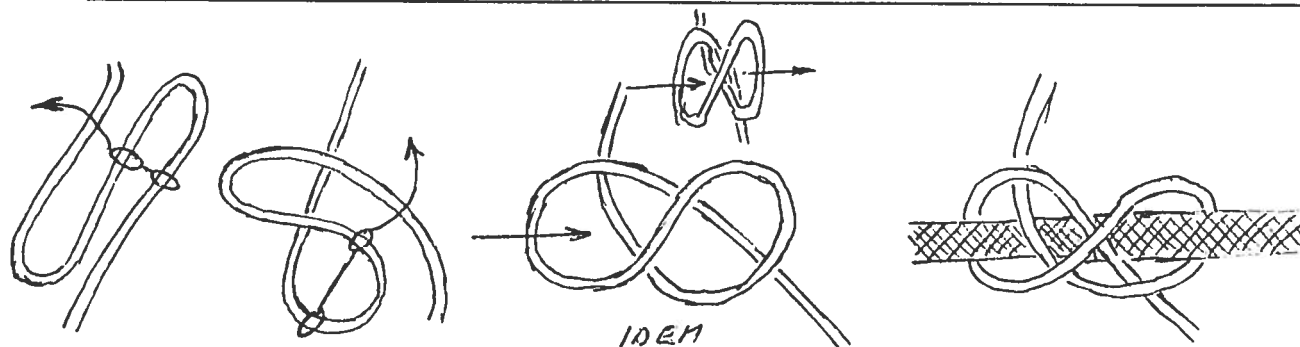
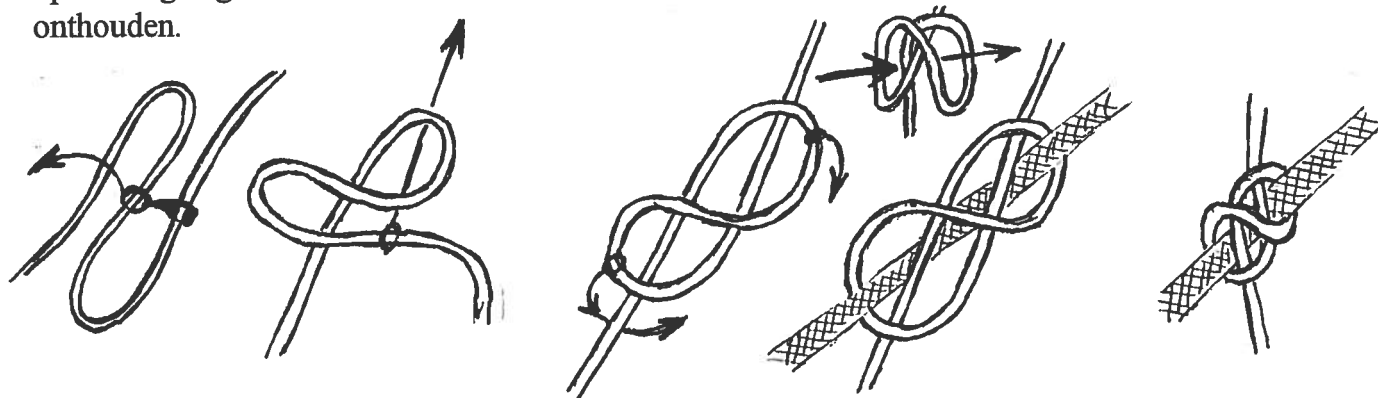
Als je een Turkse Knoop dubbelt, dan kan het gebeuren dat aan de randen de strengen over elkaar heen gaan liggen. Als je slechts éénmaal dubbelt, dan is het interessant om de strengen op een andere manier te plaatsen. In plaats van aan de randen de dubbelende streng *naast* de reeds aanwezige streng te leggen (fig.1 spoor A), kun je die ook *kruisen* (fig.1 spoor B). In fig.1 is dit voor een Turkse Knoop van 5 parten en 4 bochten weergegeven. Je krijgt zo een compaktere rand (zie figuren 2 en 3). Dit soort randen kom je vaak bij (gaucho) interweefsels tegen. Bruce Grant heeft er al over geschreven en het de *Colima Lazy Man Button* genoemd [blz. 436, pl.180].



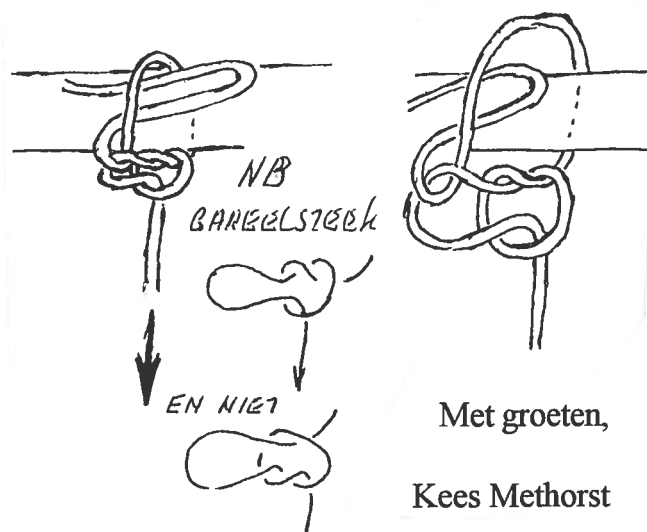
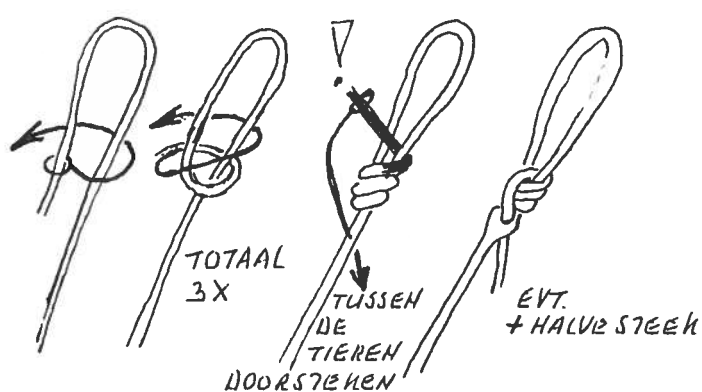
Hoogeveen 190497

Beste Pieter,

't was even stil in het Noordoosten van het land. Ik verbeelde me dat ik het druk had. Het nare was, dat dat ook zo was. De vorige keer zijn we blijven steken bij de constrictorknoop. Binnenkort verzorg ik een avond voor scouting over pionieren. Ik vind deze knoop een belangrijk onderdeel van het pionieren en eigenlijk beter dan de toepassing van de mastworp. Op zo'n sessie komt deze knoop, met al zijn varianten, aan de orde. Ik kwam in mijn notities een opmerking tegen over het maken van de constrictor à la mastworp en deze wil ik je niet onthouden.



In een eerder schrijven heb ik eens melding gemaakt van een paar (mij) onbekende knopen.



VERG: ASHLEY A 6 REN INDIAN  
A 13 TUCKE EYE

Met groeten,  
Kees Methorst

Dordrecht 17 mei 1997.

Geachte redactie van *Het Knoopeknauwertje*,

De KK6 gelezen. De vraag: "*Waar komt de benaming KNOPENSCHILDERIJ vandaan?*" meen ik te kunnen beantwoorden.

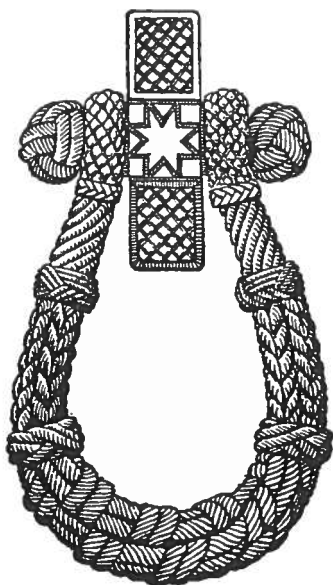
In het jaar 1954 was ik op het opleidingschip *De Nederlander*, dat in Rotterdam lag. Hier werden wij gedrild door een oudmarineman die zich de titel "Commandeur" had aangemeten. Deze werd geassisteerd door twee ijzervreters van bootslieden, die nog op de grote zeilvaart hadden gevaren. Zij waren zeer bekwaam in het SCHIEMANSWERK. Bootsman Piet Groeneweg uit Schiedam was een ware kunstenaar. Wat hij maakte zou men dus een KNOPENSCHILDERIJ kunnen noemen. Er werd begonnen met plattingen te slaan van diverse kleuren. Deze werden dan weer door elkaar gevlochten. In het midden bleef dan een uitsparing. Daarin kon een foto of een schilderij, of gewoon een sierknoop. Jaren later heb ik deze kunstwerken in het scheepvaartmuseum te Rotterdam weer gezien. Voorzien van de volgende omschrijving:

*Knopen schilderij gemaakt door bootsman P. Groeneweg,  
instructeur van het opleidingschip "NEDERLANDER"*

Andere lieden hebben dit ook gezien. En deskundige als men is, na een éénmalig museum bezoek, gaat men het eerstvolgende knopenbord wat onder ogen komt direct uitschelden voor "schilderij". En ziedaar, zo komt de spraakverwarring in de wereld.

Vriendelijke groeten van

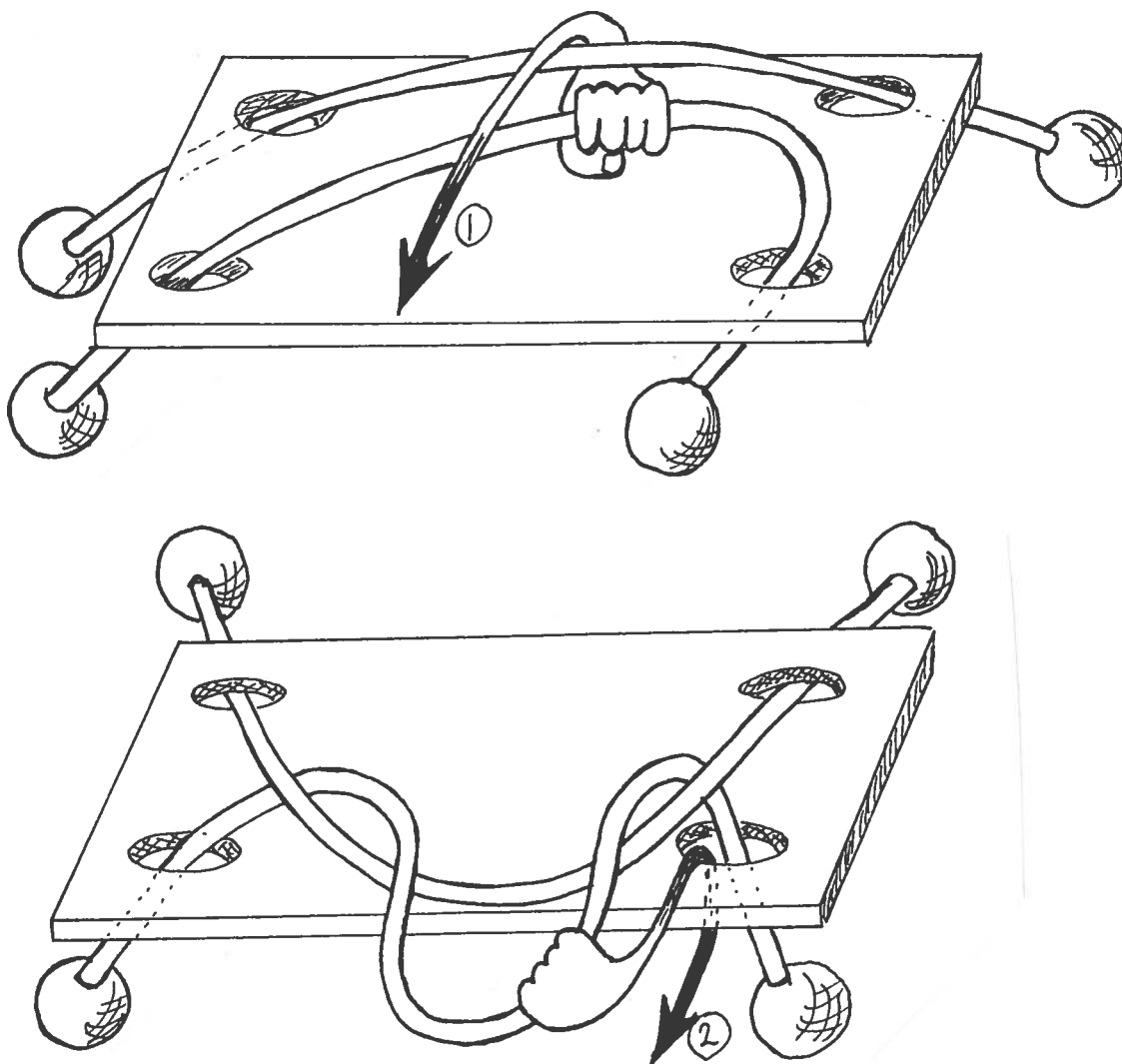
IJsbrand (Bram) Plokker

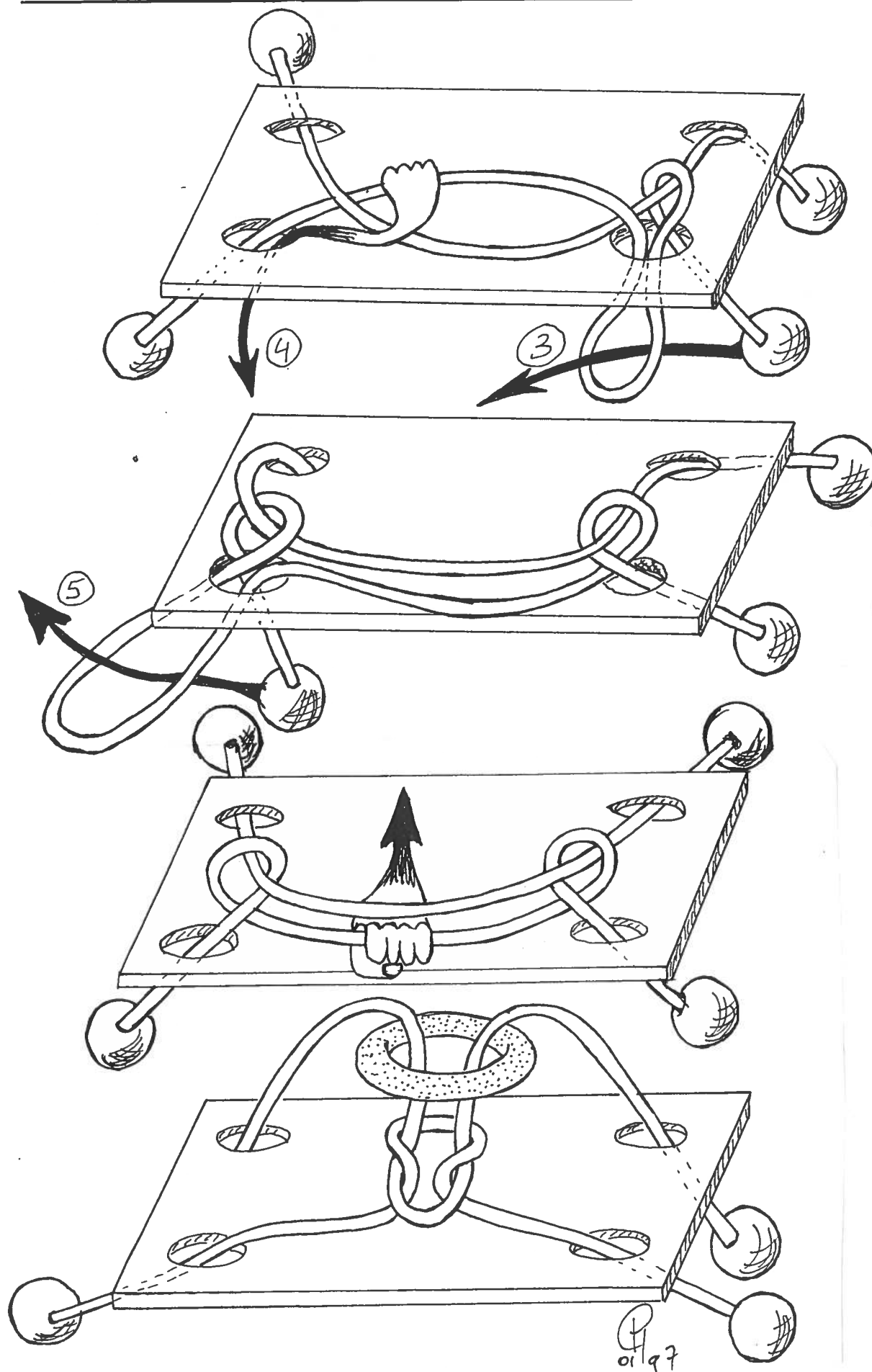


Tekeningen door Yukio Tashiro  
Bron: Bill Severn *Rope Roundup*

## Die Puzzel Uit KK6

Hier is dan de derde fase in mijn snode vergeldingsplan tegen de knooppuzzelwereld. De puzzel hieronder kun je eenvoudig zelf maken van een stukje hard karton, twee koordjes en een ringetje. Als je in de konstruktie de zesde tekening volgt, heb je de situatie waarin het ringetje al vastgeknoopt zit. Als je lang genoeg blijft muggelen, valt het ringetje er vaak van ellende spontaan af, m.a.w ... euh.. nouja, zo verging het mij dus. Hieronder staat hoe het ringetje er weer op gezet kan worden. Voor alle onduidelijkheid is het ringetje uit de tekeningen achterwege gelaten.





## Een Spaanse Ringknoop van 5 parten en 6 bochten

In KK6 hadden we het over een 5/6 Turks Knoopje, maar hier bezien we een ander type knoopje. Dit ding heeft ook 5 parten en 6 bochten, maar is niet "Turks", want het weefsel is anders, nl. onder 2 over 2. Als we naar de rasterdiagrammen kijken (fig.1 en fig.2), dan zie je meteen het verschil. Beide rasters hebben ieder 5 parten en 6 bochten (tel ze maar eens!), maar verschillende coderingen. Dat wil zeggen dat de soort van overeenkomstige kruisingen soms verschilt. De 5/6 Turkse Knoop (fig.1) heeft een z.g Casa codering. Hier heeft iedere rij, maar ook iedere kolom, dezelfde soort kruising. In de Spaanse Ring Knoop (fig.2) is slechts iedere kolom van eenzelfde soort kruising voorzien. Dit soort weefsel noemt men in de internationale knoopliteratuur *column coding*. Als iedere rij eenzelfde soort kruising had gehad, dan sprak men over *row coding*. Bemerk dat de Turkse Knoop met zijn "regulier raster" en *casa coding* de enige type knoop is dat zowel rij- als kolom-gecodeerd is.

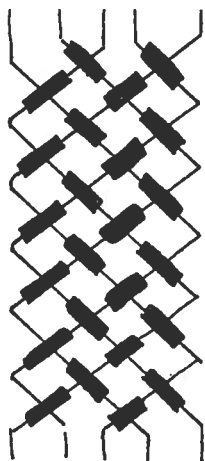


Fig. 1 5/6 Casa Rasterdiagram

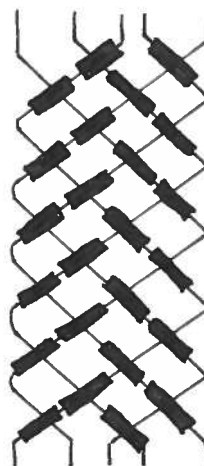


Fig.2 5/6 Spaanse Ringknoop Rasterdiagram

Het 2-pass Spaanse Ring Knoopje waar we ons hier mee bezig zullen houden is wat Ben Geels in KK3 een 2-2 genoemd heeft. Als je het rasterdiagram bestudeert dan zie je dat je met 12 stappen (2 maal het aantal bochten) een knoopwijze kunt geven, als je helemaal linksonder begint. Het rasterdiagram kan met de onderstaande 12 stappen worden gereconstrueerd. Een o betekent over en een u betekent onder kruisen.

- |               |                   |
|---------------|-------------------|
| 1 L → R: vrij | 7 L → R: 2o       |
| 2 R → L: vrij | 8 R → L: 2o - u   |
| 3 L → R: o    | 9 L → R: 2o - u   |
| 4 R → L: o    | 10 R → L: 2o - 2u |
| 5 L → R: 2o   | 11 L → R: 2o - 2u |
| 6 R → L: 2o   | 12 R → L: 2o - 2u |

In fig.3 zijn de eerste 9 stappen verkort weergegeven en in de overige figuren de resterende. Om het begin te maken schijn je aan de acht tentakels van een oktopus niet genoeg te hebben. Beter zouden de 87 tentakels van een denkbeeldige 87-opus zijn. Geef echter niet te gauw op, want in een volgend nummer van *Het Knopeknaauwertje* gaan we hiermee verder.

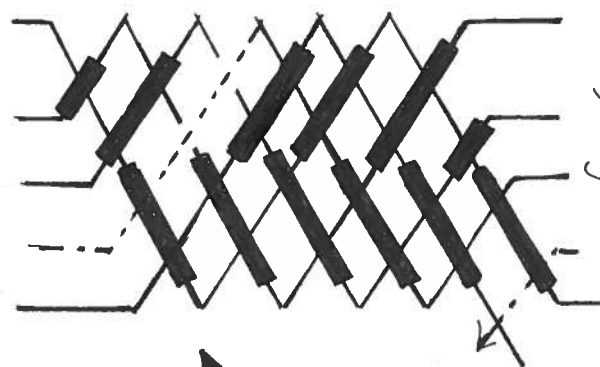
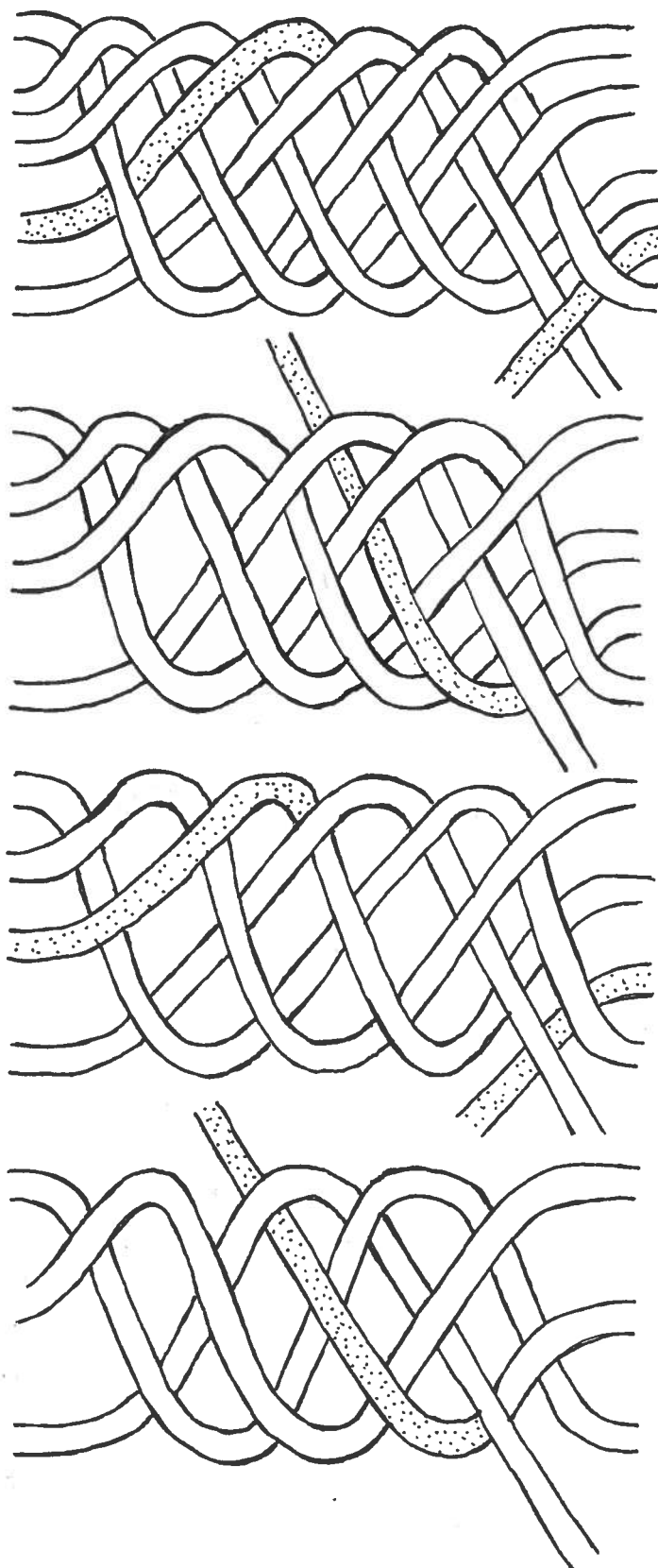


fig. 6

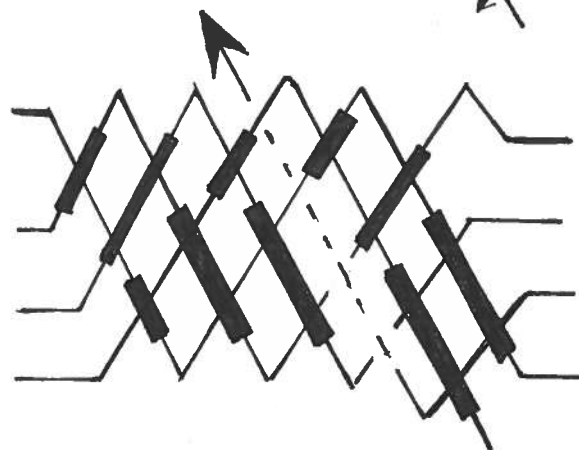


fig. 5

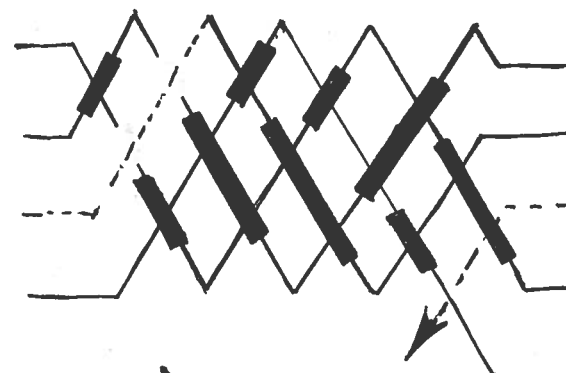


fig. 4

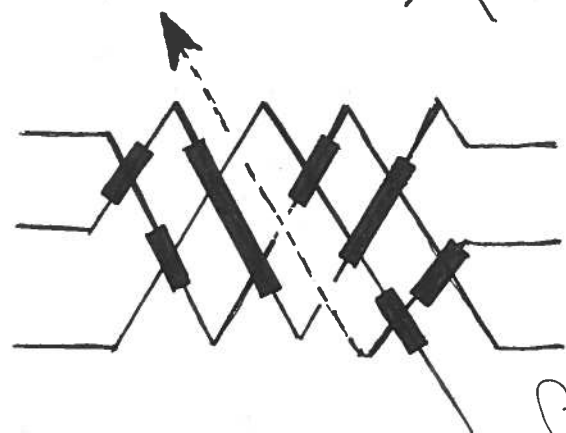


fig. 3

0397

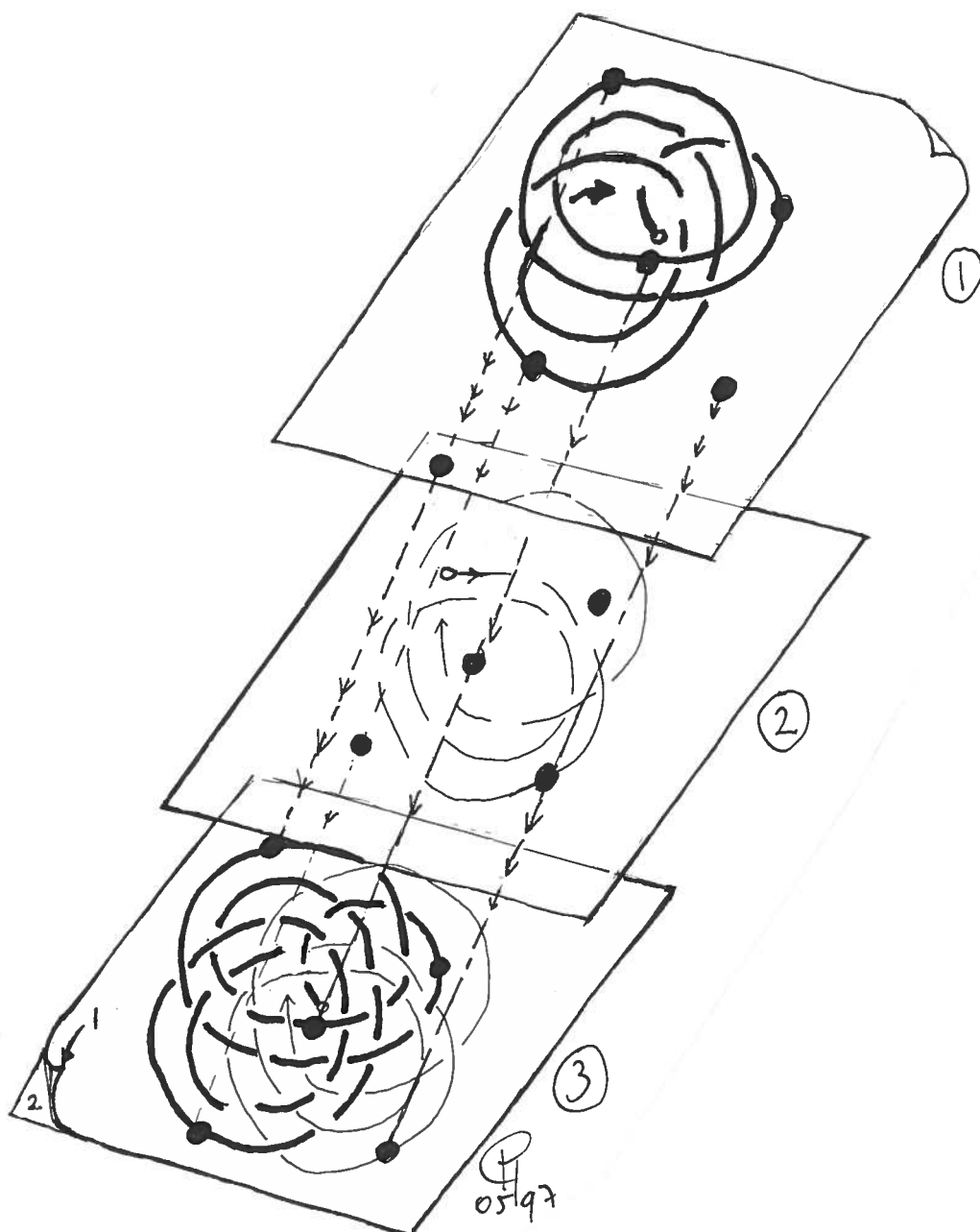


## Een Paar Knoop Tips

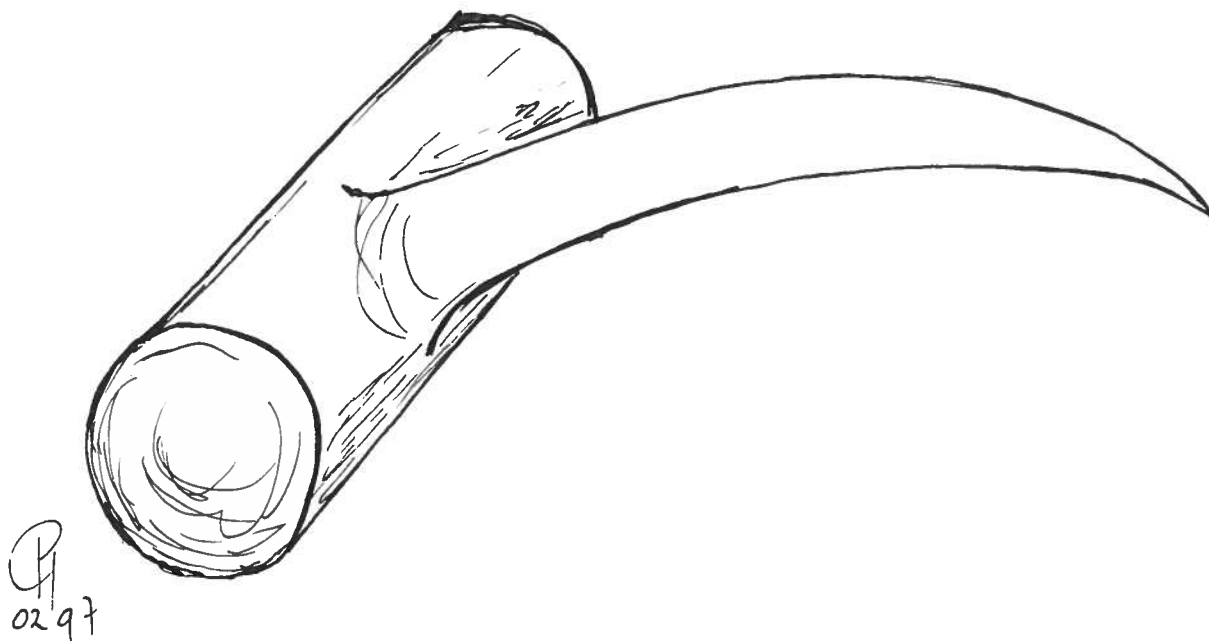
### Willy Willaert (Bornem)

Ik wil hierbij de lezers van *Het Knoopeknauwertje* een tweetal tips aan de hand doen waar ik zelf al veel profijt van heb gehad tijdens mijn geknoop.

Voor het maken van ingewikkelde bolbekleders gebruik ik op elkaar gelaagde overhead transparanten. Op het eerste transparant teken ik in een bepaalde kleur het eerste stuk van de knoop (fig.1). Op den volgende transparant teken ik het volgende stuk van de knoop in een andere kleur (fig.2). Zo ga ik door totdat ik de gehele knoop heb. Hieronder is het systeem voor de bolbekleder #2216 uit *The Ashley Book of Knots* in 2 transparanten weergegeven. De puntjes van fig.1 en fig.2 vallen samen in fig. 3 en het totaal beeld vormt een overzichtelijk gekleurde werktekening van de knoop..



De tweede tip die ik geven wil gaat over een aluminium splitspen, die ik gebruik bij het maken van fenders. De korte gebogen steel geeft een goed houvast en zorgt ervoor dat ik veel kracht kan zetten en toch het gereedschap ten alle tijde onder controle kan houden.

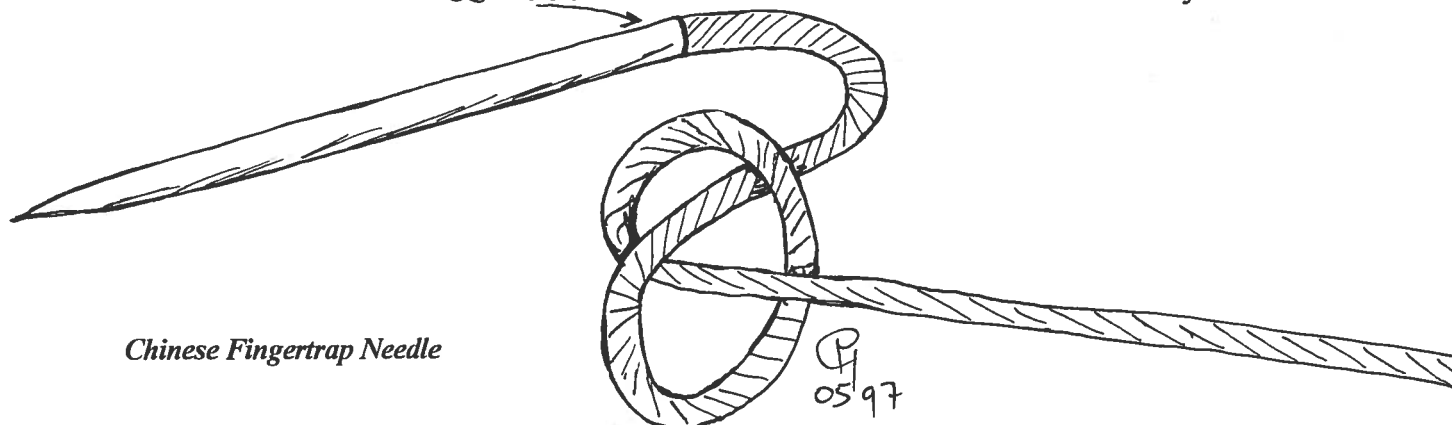


Ik ben zinnens om er een paar te laten maken, mochten er lezers van *Het Knopeknaauwertje* zijn die ook graag zo'n priem zouden willen hebben, neem dan gerust contact met mij op.

Aan een ander gereedschap geraak ik via mijn parachute rigger. Het is een interessant gereedschap "Chinese Fingertrap Needle" genaamd. Dit zijn roestvrijstalen naalden (inox). Een setje heeft naalden van 2, 3 en 4 mm dikte. Achteraan de naald is een gat met schroefdraad erin. Zodat men simpelweg de koord op de naald (of omgekeerd) kan vijzen. Waardoor deze veel vlotter door de knoop kan getrokken worden (zonder dat de koord dubbel zit ter hoogte van het oog). Deze set kost 300 BEF (15NLG). Ik heb reeds een naald van 10 mm dikte laten maken in het metaalbedrijf in mijn buurt. Zodat ik kan testen of dit niet sneller is voor het maken van leguanen met halve steken. Eventueel kan ik die naald nog krom laten zetten.

inwendig  
SCHROEFDRAAD

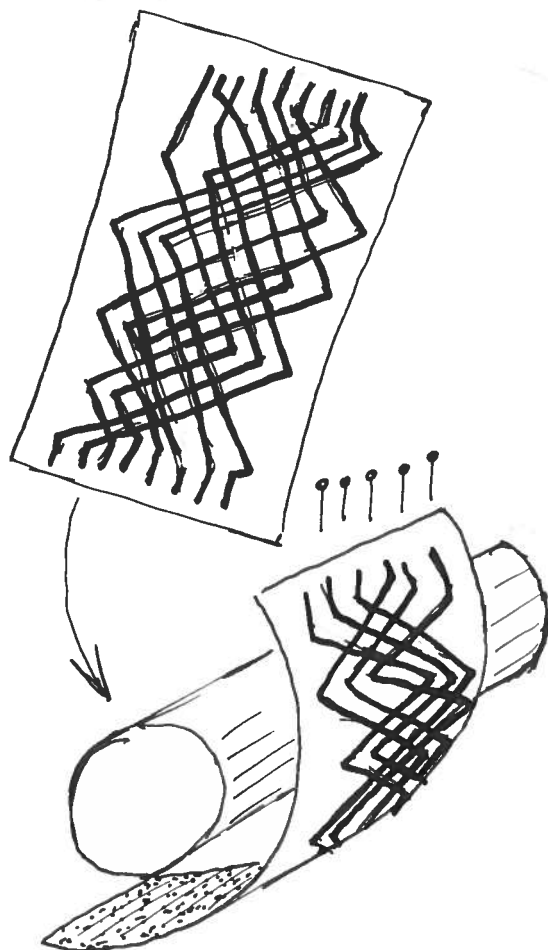
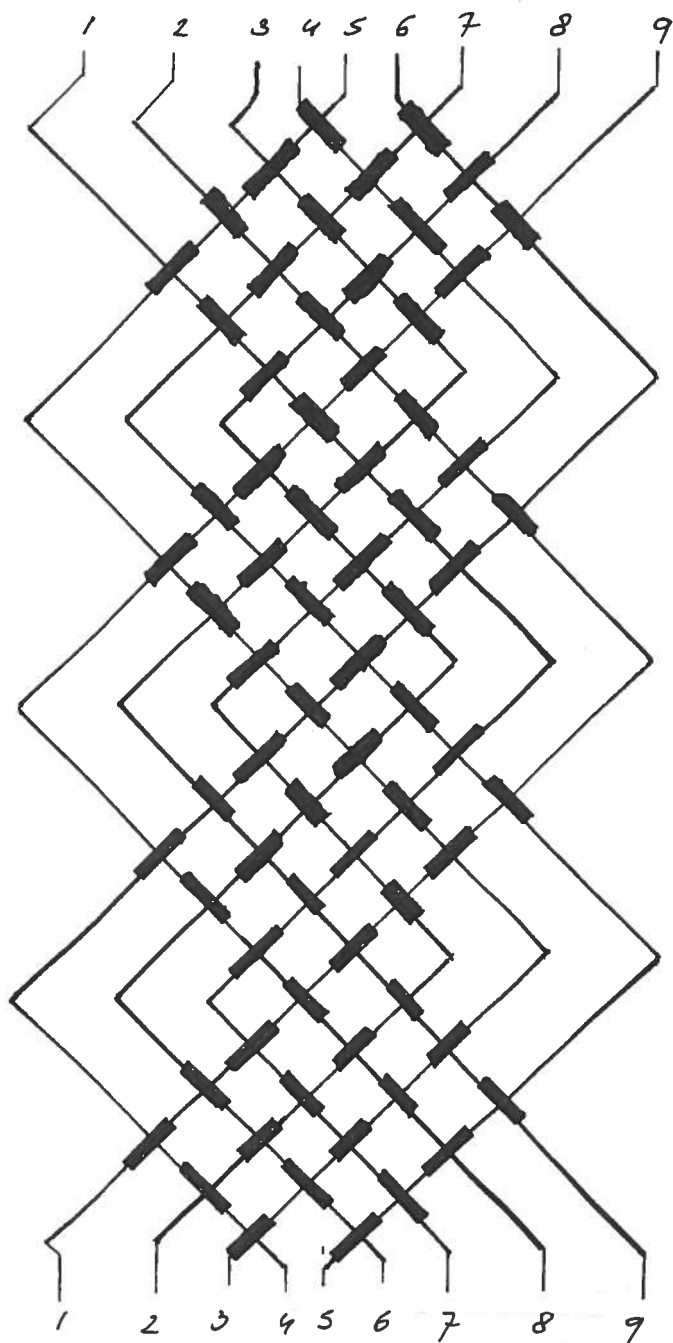
Geert "Willy" Willaert



*Chinese Fingertrap Needle*

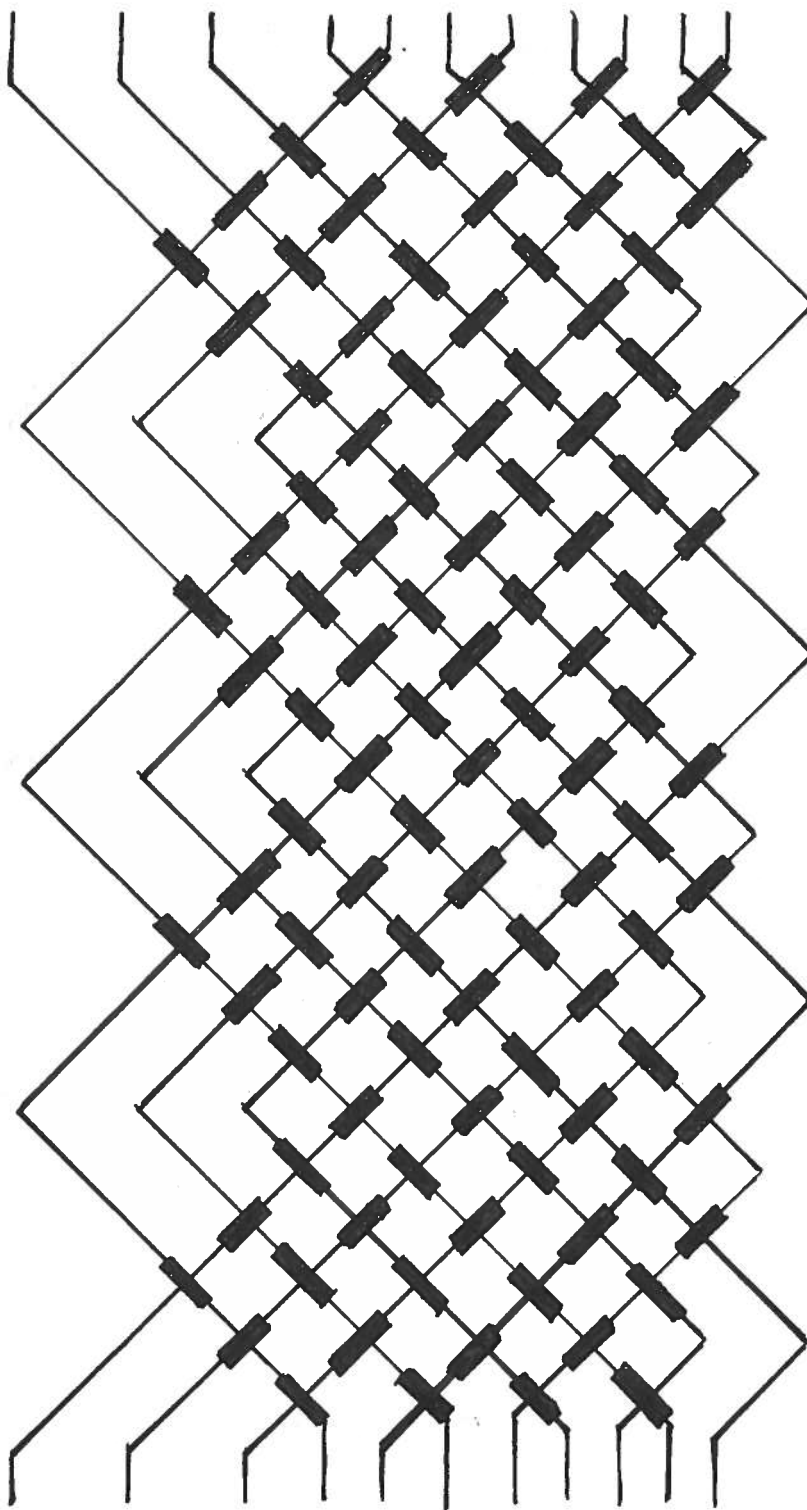
## Over Bolbekleders Met En Zonder Gat

In KK6 schreef Willy Willaert iets over de bolbekledende #2218 uit *The Ashley Book of Knots*. Als je het diagrammetje, dat erbij getekend stond, goed bekeken had, dan zag je dat het patroon niet "uitkomt". Dat wil zeggen: het eindigt niet waar het begonnen is. De voor de hand liggende vraag rijst of er enkelstrengige knopen bestaan die bollen op een symmetrische manier bekleden? Het antwoord is bevestigend. Hieronder is er eentje gegeven. Als je niet weet hoe je zo'n knoop kunt maken moet je de brief van Kees Methorst uit KK6 maar eens lezen. Daar beschrijft hij hoe ie de *Bell from Hell* uit KK4 gemaakt heeft. Je kunt iets soortgelijks doen. Maak een fotokopie van het raster en leg dit rond een keukenrol. Koop een doosje spelden en voldoende touw en speldt het touw in het patroon vast, de kruisingen volgend. A propos! Het helpt om voor het vasttrekken eerst de spelden en keukenrol te verwijderen.



0597

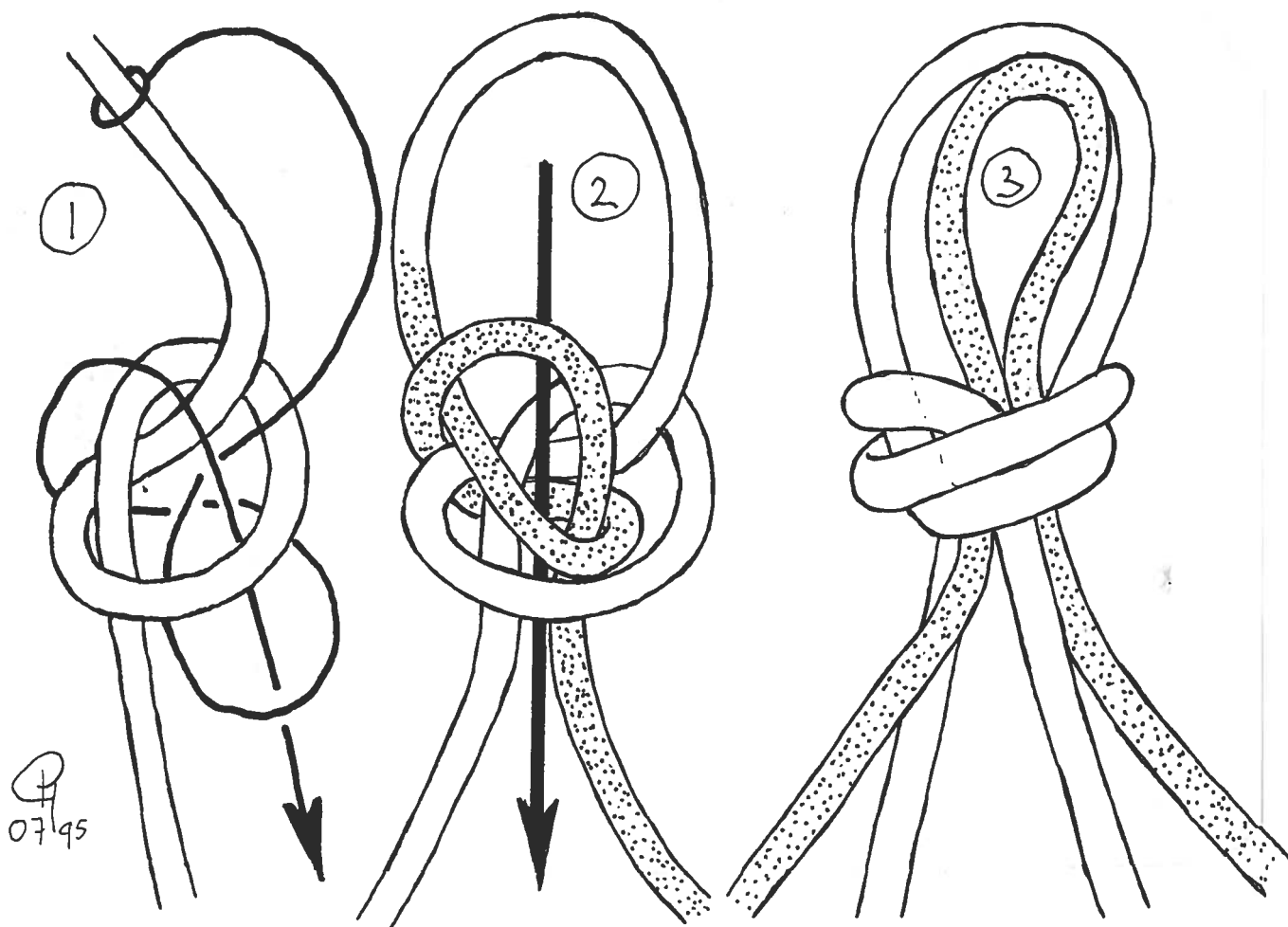
Met de knoop hieronder kun je een balletje van 50mm diameter met een 2½mm streng mooi bekleden. Je zult merken dat er in het weefsel een groot gat zit. Dat hoort. Een volgende keer vertellen we waarom dat zo is en leggen we er tegelijk een sappige interweave omheen. Deze knopen zien er moeilijk uit, maar het motto is gewoon blijven oefenen, want er is geen bal aan!



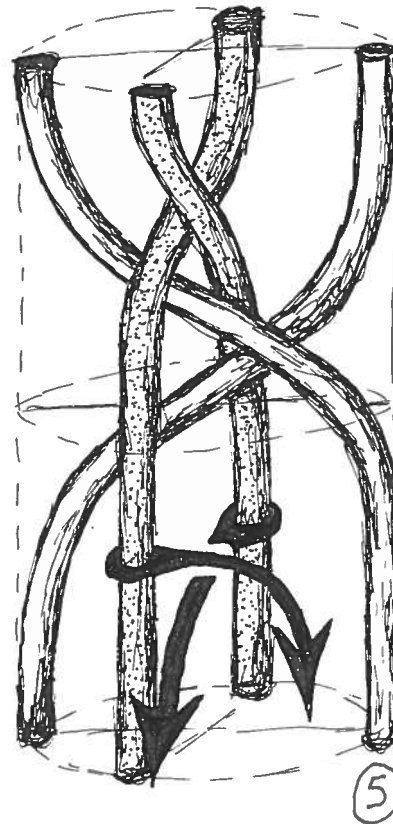
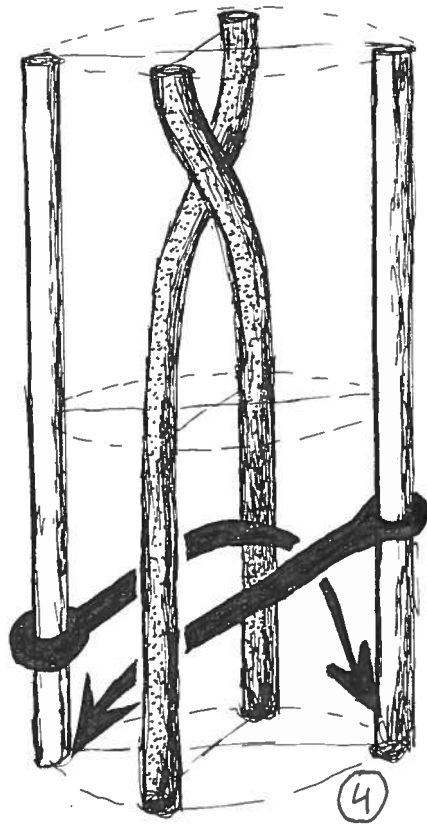
Pf  
05/97

## Nog Even Over Een 4-strengs Vlechtwerkje

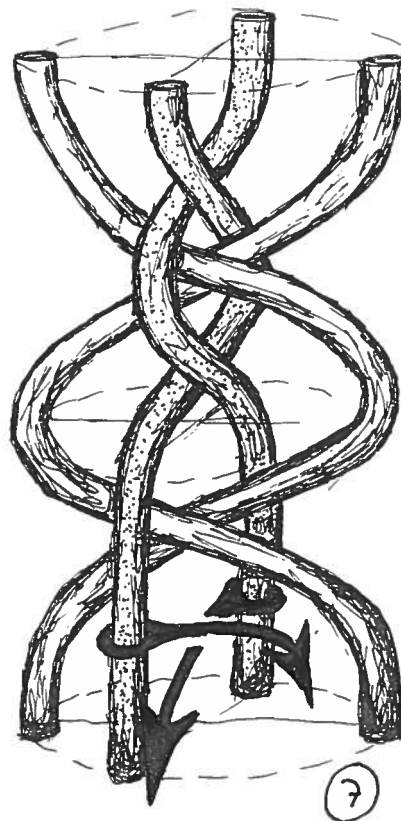
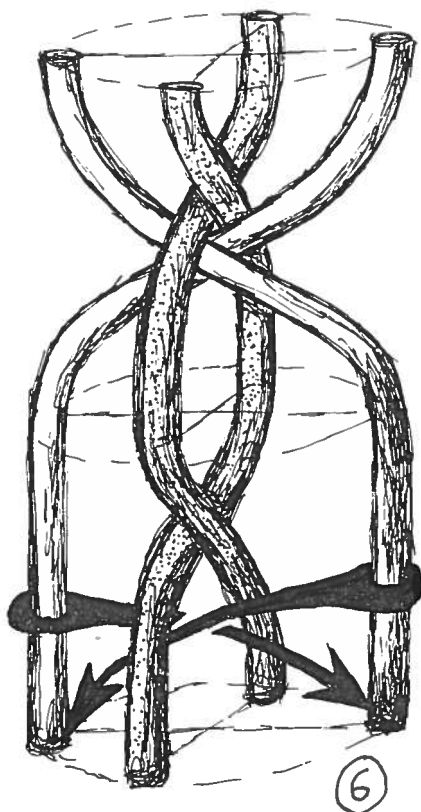
In gesprek met Willem Mulder tijdens een gilde bijeenkomst in *De Hoop* aan het *Prins Hendrik Scheepvaart Museum* in Rotterdam op de laatste zaterdag van April kwam het belletouwte uit KK1 ter sprake. Willem had ooit eens een subliem exemplaar in 6mm wit katoen getoond, maar we waren het beide eens dat de 4-strengs platting uit de bovenste Stoppersknoop een beroerde start maakte. Willem vond dat je dat op een ander manier ook op kon lossen. Natuurlijk is dat zo, maar waarom goede ontwerpen weggeven, laat anderen met ideeën komen. Hier is dan nog een ideetje, met een begin gebaseerd op een Sjouwermans Knoop met lusje (fig. 1 en 2). In fig. 2 geeft de pijl aan hoe je een tweede lus *dwars door* de hele knoop heen steekt. In figuur 3 is het geheel enigzins onder spanning gebracht, waardoor de Sjouwerman het tweede lusje beknijpt.



In plaats van met de buitenste van je 4 strengen Onder 2 de ene kant en dan weer Over 1 de andere kant op te vlechten (en dat afwisselend aan de linker en rechterzijde) kun je ook anders te werk gaan. Als je goed naar het 4-strengs vlechtwerkje kijkt zie je dat het bestaat uit twee paren spiralen die in elkaar grijpen. Als je een spiralenpaar linksom laat draaien en het andere paar rechtsom, ben je ook klaar. In de figuur hiernaast zie je hoe dat kunt doen door de plaatjes 4 tot en met 7 te blijven herhalen.



08/96



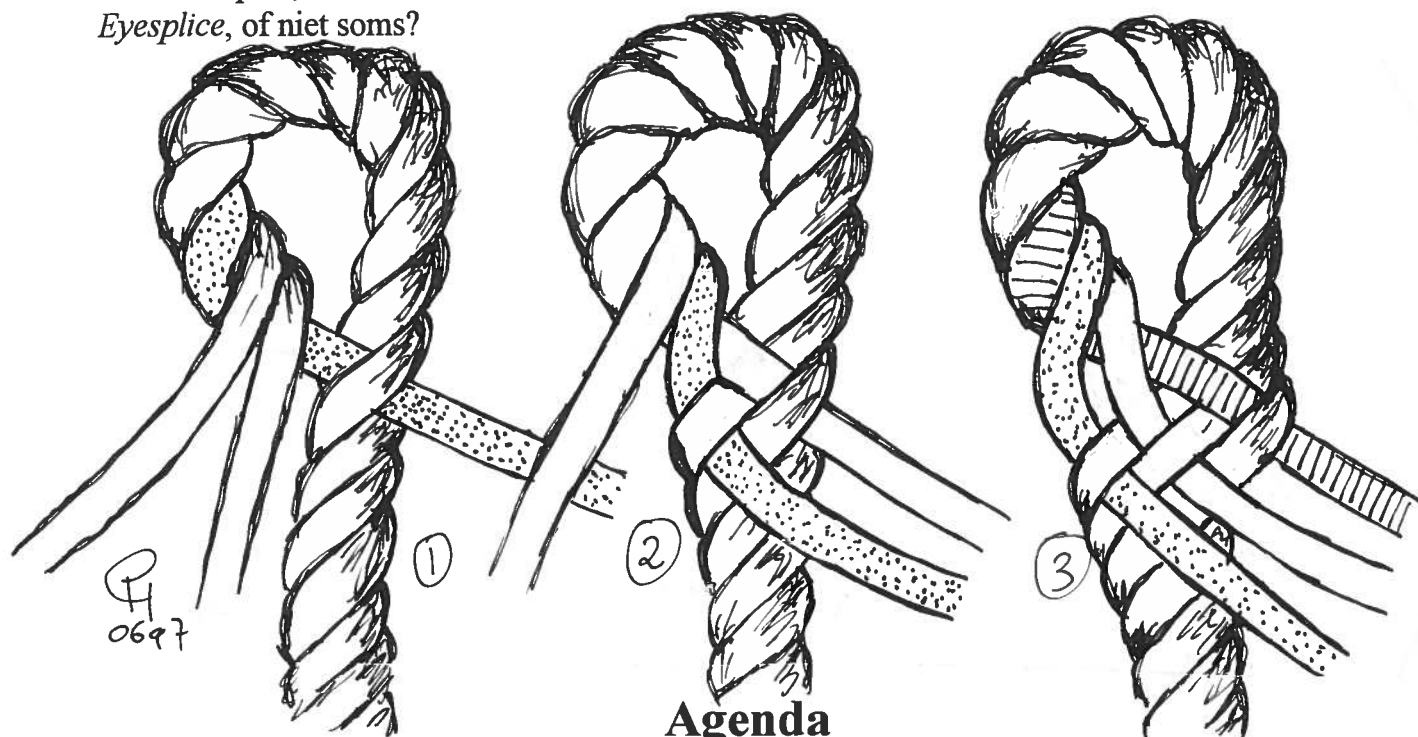
08/96

## Wist je dat...

...er op het winkelcentrum Hoog Catherijne in Utrecht een bronzen pijp staat met daarin een rechtshandige Overhand Knoop gelegd. Floris Hin maakt er in een van zijn boeken melding van. Natuurlijk ben ik even wezen kijken. Het ding staat er echt en is gemaakt door ene Thatsiri.....

## Een Australisch Oogsplitsje, of euh...?

In zijn boekje *Knots, useful and ornamental* toont Ron Edwards het begin van een voor hem dan nog vrij onbekende oogsplits (hieronder weergegeven). Volgens mij toont Clifford Ashley dezelfde splits, maar dan achterste voren en onderste boven onder #2757 als een *Sailmaker's Eyesplice*, of niet soms?



## Agenda

Op zondag 12 oktober wordt er bij Het Zeegenootschap afd. Schiemanswerk, Zeedijk 1, 8370 Blankenberge een knoopdag georganiseerd. De organisatoren zijn Philippe Casteleijn en Marc Lauwereyns tel. 050-411813 (na 20.00 uur). In de vuurtoren van Blankenberge is een klein nautisch museum gevestigd met vele interessante knoopzaken.

Iedere laatste Zaterdag van de maanden juli, augustus en september is er van 13.00 tot 16.00 uur in het maritieme museum *Prins Hendrik* te Rotterdam een bijeenkomst van de IGKT. Iedereen die over knopen wil kletsen is van harte welkom in de omgebouwde tjalk "de hoop" op de kade.

Als je graag wire splitst dan moet je in oktober (21-23) zeker naar *Wire Singapore* gaan. Mocht je tijd hebben om even binnen te wippen, bezoek dan de stand van de Wardell Braiding Machine Company (<http://www.wardwel.com>). Ook op *Wire '98* (20-24 april) in Düsseldorf en *ITMA 99* (1-10 juni) in Parijs kun je hun stand bewonderen.

**De volgende *Knoopeknauwer* komt in oktober  
Tot Dan!**